Výstřižková služba
Pražské informační služby
Praha 1, Letenská 2
Telefon 631-74

VÝSTŘIŽEK Z ČASOPISU

Zemědělské noviny, venkov

MORAVA

11. X. 1966

Alžbětinský klasik u bezručovců

Bez Shakespeara se neobejde žádné divadlo a žádná dramaturgie. Každá doba tu nachází něco svého, něco co si může přivlastnit. Je v tom jistě jedna stránka jeho nesmrtelnosti. Sen noci svatojánské je jedna z komedií, která s fabulačním mistrovstvím spojuje trojí dějový plán. Interpretace »Snu« by (a již téměř kanonizována — novou vlnu zájmu rozbouřil polský shakespearolog J. Kott, který vykládá »Sen« jako nejerotičtější Shakespearovu hru a zejména postavu Puka zbavuje dosud vžité představy. Také ostravský režisér Sáša Lichý nezůstal neovlivněn Kottovskou vlnou — Puk (B. Čvančara) tu s magickou čaromocí vše uvádí do pohybu a záměrně způsobuje všechny nesnáze. V připsaném prologu oživuje postavy ze starého gobelinu. Vzniká tu tak určitá disproporce, neboť Lichý některé postavy zcivilňuje. Nejde mu tedy o oživený starý obraz, ale o záměrně současnou polohu.

Do centra staví Lichý mileneckou čtveřici, jejíž problémy cítí jako nejaktuálnější. Scény milenců se stávají erotičtější, Puk je naaranžuje tak, jakoby právě prožili milostnou noc. Obě dívky jsou současné chováním i oblečením (krátké minisukně). Zvláštní dvojice J. Filipa a S. Štěpánkové (Lysandr a Hermie) nalezli správnou polaritu mezi zesoučasněním výrazu a stylizací přednesu. Aby prohloubil svůj záměr, Lichý hru upravuje a některé pasáže nově překládá. Je úspěšný tam, kde zbavuje Saudka určité literárnosti, ale přesto vznikl rozpor. Lichý totiž ponechal větší část v Saudkově překladu, který důsledně chápe milence jako unylé literární představitele aristokracie, neváhající mluvit »dokonce v učiněných madrichałech«. (Viz Saudkovy poznámky k překladu). Lichý nechce být spoután veršovanou formou, někde však přestřelil v užití slovních prostředků, aby byly smazány tyto rozpory, bylo by nutno přeložit celou hru znovu. Řemeslníci vyšli dobře, zejména Klubko M. Sovy a Pevný L. Mrkvičky, pouze v závěrečné hře bychom uvítali více vtipu a také pojetí pohádkových vladců nebylo dovršeno. Zatímco Oberon O. Jandy zaráží šedivým civilismem, Titanie L. Bednářové ovládá velmi solidní akademický výkon, který však přešel z dřívějších pojetí bez změny. Právě u této postavy by bylo možné nalézt nové pojetí. Inscenace otevřela určitě nové možnosti v interpretaci této komedie, i když bude třeba dovršený tvar ještě přinést. (rur)

PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
VÝSTŘIŽKOVÁ SLUŽBA
Praha 2 - Vyšehrad, K rotundě 8/82 - tel. 544-778

VÝSTŘIŽEK Z ČASOPISU

Lidová demokracie, Brno
- 4. I. 1967

áběr ze Snu noci svatojánské v Divadle Petra Bezruče

Výstřižková služba
Pražské informační služby
Praha 1, Letenská 2
Telefon 631-74

VÝSTŘIŽEK Z ČASOPISU

Mladá fronta, Ostrava

- 3. XI. 1966

Čtvrtá premiéra sezóny patřila básnickému géniu jeviště, Shakespearovi. Nový ředitel divadla Saša Lichý si pro ni vybral a upravil jednu z jeho nejpoetičtějších komedií – „Sen noci svatojanské". Na jeho přístupu je sympatický především pokus o hereckou stylizaci do civilně-komické, místy až recesní polohy, nejvýraznější u skupiny venkovských ochotníků (Minský, Mrkvička, Sova, Čeporan, Roštlapil, Koutný) a u představitelů dvou zamilovaných párů (Šusteková, Špánková, Filip, Chvojka). Jejich výstupy, zejména Klubkovo mudrování ve výborném podání Milana Sovy, patří k nejpodařenějším místům inscenace. Lichý zkrátka neaktualizoval hudbou, vloženými písňovými texty nebo současnými kostýmy (jen minisukni je tu se zdarem využito), ale zvolil cestu méně vnějškovou, divadelnější a tím i účinnější. Jeho záměr podpořila i moderně stylizovaná výprava Oty Schindlera.

JIŘÍ NAVRÁTIL

DPB

Červený prapor Ostrava - XI. 1966

divadlo

CO SNESE KLASIK

Na jevišti ostravského Divadla Petra Bezruče se v současné době hrají adaptace dvou klasických předloh, Klicperova Hadrijána z Římsů a Shakespearova Snu noci svatojanské. Jak jsou rozdílné hry, námětem i hodnotou, tak se od sebe liší i úpravy a režie. Jejich autory jsou v prvním případě Zdeněk Pošíval, ve druhém Sáša Lichý.

U Hadryjána bylo učiněno pro pobavení publika vskutku maximum — množstvím oživujících zásahů do zestárlého textu a inscenací v rovině ztřeštěné kabaretní frašky. A přece se chvályhodný úmysl tak docela nepodařil, ba dokonce se obecenstvu chvílemi vkrádá do tváří rozpačitý úsměv jako nad spletenou anekdotou. Po mém soudu především proto, že úprava nepřiblížila text našemu současnému životnímu pocitu, nepokusila se o jeho moderní výklad, ale zůstala v půli cesty v podstatě jen přepsáním nebo připsáním řady více či méně směšných dialogů. Logickým důsledkem je tříšť režijních nápadů místo osobité koncepce a chvílemi i samoúčelné vtipkování, které poprávu nenachází očekávaný ohlas. V takové situaci mohou představení spasit jen herecké výkony. Je tu například Pokorného zdařilá karikatura přihlouplého šlechtice, Šulcův trefný portrét bodrého záložníka i drobnokresby Borovcovy a Fukalovy (kočí a komorník). Nezbytná komediální tvárnost a šarm bohužel chybějí právě stěžejní postavě komedianta, zpěváka a průvodce hrou (J. Těšitel), s nímž úspěch inscenace do značné míry stojí a padá.

Saša Lichý měl o to lehčí úkol, že pracoval s textem dodnes životaschopným, dějově bohatým a inspirujícím. Jeho volná úprava Snu noci svatojanské je proto jen nutnou podmínkou k splnění toho hlavního — k vytvoření moderní, rozpustilé, shakespearovské inscenace. Jako režisér přitom zřejmě sázel hlavně na sjednocení hereckých projevů do maximálně civilní polohy — zarámováno pohádkovým dějem a mírně stylizovanými kostýmy to navozuje kupodivu zajímavě komickou atmosféru. Nejčitelnější je tento záměr u obou zamilovaných párů (Šusteková, Filip, Špánková, Chvojka), kteří své výstupy rozehrávají až na samu hranici nevázané recese, a u venkovských ochotníků, mezi nimiž se sympaticky uvedl nový člen Divadla Petra Bezruče Milan Sova v roli „mudrce" Klubka. Vcelku je toto představení nejen výbornou zábavou, ale i pozoruhodným příspěvkem do permanentní tvůrčí diskuse na téma „co snese klasik". Myslím, že Lichý šel dost daleko, aby sblížil klasika se současníkem, ale zároveň se uměl zastavit právě včas, aby se mu jeho dílo nestalo jen záminkou k sebeuplatnění. A to je na jeho pokusu nejcennější.

JIŘÍ NAVRÁTIL